

Geen zonsverduistering

Op een koude namiddag in november zat Citra aan de eettafel te ploeteren op een vreselijk complexe wiskundesom. Terwijl ze stoeide met variabelen om de uitkomst voor x en y te berekenen, deed een nog veel onberekenbaardere factor zijn intrede in haar leven.

Omdat de Terranova's geregeld gasten ontvingen, vond niemand het raar dat er werd aangebeld. Er was geen zonsverduistering, geen voorbode dat de dood op de stoep stond. Misschien had het universum zich moeten opwerpen om een teken te geven, maar Zeisen waren in principe niet magischer dan belastingcontroleurs. Ze doken op, klaarden hun akelige karwei en verdwenen weer.

Haar moeder deed open. De bezoeker werd aanvankelijk aan Citra's zicht onttrokken door de deur. Ze zag alleen dat haar moeder plotseling verstijfde, alsof het bloed stolde in haar aderen. Alsof ze, wanneer ze een duwtje kreeg, zou omvallen en in scherven uiteen zou spatten.

'Mrs. Terranova, mag ik binnenkomen?'

Het was zijn toon die hem verraadde. Galmend en onontkoombaar, als de doffe slagen van een ijzeren klok, in de zekerheid dat het geluid iedereen zou bereiken die het bereiken moest. Een Zeis, besefte Citra meteen. *O nee! Er staat een Zeis voor de deur!*

'Ja, natuurlijk, komt u verder.' Haar moeder schoof nederig opzij

om hem erlangs te laten – alsof niet zij maar hij de bewoner was.

De man stapte de drempel over. De zachte zolen van zijn pantoffelachtige schoenen waren geruisloos op de parketvloer. Zijn gewaad bestond uit meerdere lagen ivoorkleurig linnen, en hoewel het zo lang was dat de zoom over de grond sleepte, was er nergens ook maar een vlekje op te zien. Een Zeis, zo wist Citra, mocht zelf de kleur van zijn of haar gewaad bepalen. Sommige hulden zich in felle tinten, andere in gedempte – alles behalve zwart, want dat werd als ongepast beschouwd. Zwart stond voor de duisternis, en Zeisen symboliseerden juist het licht. Het was algemeen bekend dat ze de crème de la crème van de mensheid vormden, daarom waren ze voor de functie gekozen.

Hun kleding had veel weg van de vloeiende, gedrapeerde gewaden van renaissance-engelen. Ongeacht de stof of kleur viel een Zeis ermee op in het openbaar, waardoor je ze gemakkelijk kon mijden – als je dat wilde. Er waren er ook genoeg die erdoor aangetrokken werden.

Uit de kleur van het gewaad kon je vaak iets over de persoonlijkheid afleiden. Deze ivoortint was zacht, niet zo verblindend als zuiver wit. Maar dat veranderde niets aan het feit dat dit een Zeis was.

Hij zette zijn kap af en onthulde keurig geknipt grijs haar, een ernstig gezicht met rode wangen van de kou, en donkere ogen die op zich al leken te kunnen doden. Citra veerde overeind. Niet uit eerbied maar van de schok. Ze probeerde niet te hyperventileren. Haar knieën knikten, dus ze spande uit alle macht haar spieren aan. Wat de Zeis hier ook kwam doen, hij zou haar niet zien instorten.

‘Sluit u de deur maar weer,’ zei hij.

Haar moeder gehoorzaamde, al zag Citra hoeveel moeite dat haar kostte. Een Zeis die op de drempel stond kon zich nog omdraaien. Een Zeis die naar binnen kwam zou zich niet meer bedenken.

Zijn blik gleed meteen naar Citra. Hij schonk haar een glimlach. ‘Dag, Citra.’

Bij het besef dat hij haar naam kende, verstijfde ze net zo als haar moeder daarnet.

‘Wees eens wat beleefder tegen onze gast,’ zei haar moeder nerveus toen Citra niet direct reageerde.

‘Dag, Edelachtbare.’

‘Hallo,’ piepte haar broertje Ben, die op de galmende stem was afgekomen. Vanuit de deuropening van zijn kamer staaarde hij van de Zeis naar zijn moeder en toen van de Zeis naar Citra. Hij vroeg zich duidelijk hetzelfde af als zij. *Voor wie komt hij? Komt hij voor mij? Of blijft hij straks alleen achter?*

‘Ik rook op de galerij iets uitnodigends.’ De Zeis snoof de geur in huis op. ‘Het kwam inderdaad uit dit appartement.’

‘Er staat een pastaschotel in de oven, Edelachtbare. Niets bijzonders.’

Zo timide had Citra haar moeder nooit eerder meegemaakt.

‘Mooi,’ zei de Zeis, ‘want ik verlang ook niets bijzonders.’ Hij nam plaats op de bank en wachtte geduldig op zijn avondmaal.

Was het hopen tegen beter weten in dat hij alleen daarvoor kwam? Per slot van rekening moesten Zeisen ook eten. In restaurants hoefden ze nooit te betalen, maar soms gaven ze de voorkeur

aan alledaagse, huisgemaakte kost. Volgens de geruchten waren er Zeisen die hun slachtoffers voor ze lieten koken, om ze pas daarna te dorsen. Zou dat hier ook gebeuren?

Wat zijn bedoelingen ook waren, hij liet er niets over los, en ze konden niet anders dan hem op zijn wenken bedienen. Misschien zou hij hen wel sparen als het eten in de smaak viel, schoot het door Citra heen. Geen wonder dat mensen zich in de gekste bochten wroongen om het Zeisen naar de zin te maken. In de schaduw van de dood klampte je je vast aan elk sprankje hoop.

Op zijn verzoek had Citra's moeder hem iets te drinken gebracht, en nu sloofde ze zich uit op de ovenschotel. Ze was niet bepaald een keukenprinses; vaak was ze pas laat thuis uit haar werk en flanste ze vlug iets in elkaar. Vandaag kon hun leven weleens afhangen van haar dubieuze culinaire vaardigheden. En hun vader? Zou die bij thuiskomst ontdekken dat er iemand uit zijn gezin was gedorst?

Hoe bang Citra ook was, ze wilde de Zeis niet alleen laten met zijn gedachten, dus ze bleef bij hem in de woonkamer. Ben, die zichtbaar even gefascineerd als angstig was, kwam naast haar zitten.

Pas nu stelde de Zeis zich voor: hij heette Faraday.

'Ik... eh... ik heb voor school een keer een werkstuk gemaakt over Faraday.' Bens stem haperde maar heel even. 'Een coole wetenschapper om uzelf naar te vernoemen.'

Zeis Faraday glimlachte. 'Ik hou mezelf graag voor dat ik een passende Historisch Hoeder heb gekozen. Zoals veel wetenschappers was Michael Faraday bij leven ondergewaardeerd, maar onze wereld heeft veel aan hem te danken.'

'Volgens mij zit u in mijn plaatjesverzameling,' ging Ben verder.

‘Ik heb de MidMerikaanse Zeisen bijna compleet – maar op de foto was u jonger.’

Zijn haar was al volledig grijs, zijn baardje nog peper-en-zoutkleurig. Uiterlijk schatte Citra hem op een jaar of zestig. Het was zeldzaam dat iemand zichzelf zo oud liet worden, de meesten lieten al veel eerder de klok terugzetten naar een jongere versie van zichzelf. Citra vroeg zich af wat zijn werkelijke leeftijd was. Hoelang was hij al verantwoordelijk voor het beëindigen van levens?

‘Ziet u er bewust zo oud uit?’ vroeg ze.

‘Citra!’ Haar moeder liet bijna de schaal vallen die ze net uit de oven had gehaald. ‘Zoiets vraag je niet!’

‘Ik hou wel van directe vragen,’ zei de Zeis. ‘Ze geven blijk van een eerlijk karakter, dus ik zal ook eerlijk antwoorden. Ik heb viermaal de klok laten terugzetten. Mijn natuurlijke leeftijd ligt tegen de honderdtachtig, het exacte aantal jaren weet ik niet meer. Sinds kort geef ik de voorkeur aan deze respectabele verschijning, omdat ik heb gemerkt dat degenen die ik dors er troost uit putten.’ Hij stootte een proestend geluidje uit. ‘Ze nemen aan dat ik wijs ben.’

‘Komt u daarvoor?’ flapte Ben eruit. ‘Om iemand te dorsen?’

Zeis Faraday schonk hem een ondoorgroendelijk lachje. ‘Ik kom voor een maaltijd.’

Net op het moment dat het eten werd geserveerd, kwam Citra’s vader binnen. Kennelijk had haar moeder hem al over de situatie ingelicht, dus hij was emotioneel al enigszins voorbereid. Hij stapte meteen op de Zeis af om hem de hand te schudden, en hij gedroeg zich veel opgewekter dan hij zich kon voelen.

Aan tafel hing er een gespannen sfeer – de stilte werd alleen af en toe door de Zeis verbroken. ‘U hebt het hier mooi ingericht.’ ‘Wat een heerlijke limonade!’ ‘Dit is misschien wel de beste ovenpasta van heel MidMerika!’ Hoewel het allemaal complimenten waren, sloeg elke uitspraak in als een aardbeving.

‘Ik heb u nooit eerder bij ons in de buurt gezien,’ zei Citra’s vader uiteindelijk.

‘Dat is niet zo vreemd. Ik hou me zoveel mogelijk op de achtergrond. Er zijn Zeisen die het liefst constant in de schijnwerpers staan, maar om dit werk goed uit te voeren is een zekere anonimiteit vereist.’

‘Goed?’ herhaalde Citra nijdig. ‘Is er een *goede* manier om te dorsen?’

‘Tja, er zijn in elk geval verkeerde manieren,’ zei hij, en daar liet hij het bij. Hij at rustig verder.

Tegen het eind van de maaltijd zei hij: ‘Vertel eens wat over jullie zelf.’

Het was geen vraag of verzoek, het was alleen maar op te vatten als een bevel. Citra twijfelde of dit bij zijn dodendans hoorde of dat het oprechte interesse was. Hun namen had hij van tevoren gekend, dus vermoedelijk wist hij alles al over ze. Vanwaar dan die vraag?

‘Ik doe historisch onderzoek,’ zei haar vader.

‘Ik ontwikkel synthetisch voedsel,’ zei haar moeder.

De Zeis trok zijn wenkbrauwen op. ‘En toch hebt u dit helemaal zelf bereid.’

Ze legde haar bestek neer. ‘Van synthetische ingrediënten.’

‘Hm, als we dit niveau al hebben bereikt, dan is dat een

overbodig vak geworden.’

Citra zag het bloed uit haar moeders gezicht wegtrekken. Haar vader haastte zich om het bestaansrecht van zijn vrouw te verdedigen. ‘Er is altijd ruimte voor verbetering.’

‘Ja – en papa’s werk is ook belangrijk!’ riep Ben.

‘Wat, historisch onderzoek?’ De Zeis wapperde laatdunkend met zijn vork. ‘Het verleden zal nooit veranderen – en naar het zich laat aanzien de toekomst evenmin.’

Haar ouders en broertje starden hem verward aan, maar Citra begreep waar hij op doelde. De beschaving was voltooid. Er viel niets meer te ontdekken over het menselijk ras, alle geheimen van het leven waren ontrafeld. Wat betekende dat geen enkel individu meer nut had dan een ander. In het grotere geheel was iedereen feitelijk even nutteloos. Dat was wat de Zeis opperde, en het schoot haar volledig in het verkeerde keelgat – omdat ze besepte dat hij in zekere zin gelijk had.

Citra stond bekend als een driftkop. Haar impulsen waren haar ratio geregeld te snel af. Zoals nu.

‘Waarom doet u dit? Als u hier bent om iemand te dorsen, schiet dan gewoon op en stop met dat getreiter!’

Haar moeder hapte naar lucht, en haar vader schoof zijn stoel naar achteren alsof hij wilde opstaan om haar de kamer uit te gooien.

‘Citra, gedraag je!’ riep haar moeder met trillende stem. ‘Toon wat meer respect!’

‘Waarom zou ik? Alsof hij zich dan bedenkt! Hij is er allang uit! Ik heb gehoord dat ze altijd al beslist hebben voor ze binnenkomen.’

Ze keek naar de Zeis. ‘Waar of niet?’

Hij bleef stoïcijns onder haar uitbarsting. ‘Sommige wel, sommige niet,’ antwoordde hij. ‘We hebben allemaal onze eigen aanpak.’

Inmiddels zat Ben te huilen. Citra’s vader sloeg zijn arm om hem heen, maar de jongen was ontroostbaar.

‘Ja, een Zeis moet dorsen,’ zei Faraday, ‘maar een Zeis moet ook eten, en slapen, en simpele gesprekjes voeren.’

Citra griste zijn lege bord weg. ‘Nou, de maaltijd zit erop, dus u kunt vertrekken.’

Ze zag dat haar vader opstond, naar de Zeis toe liep en knielde. Hij ging serieus op zijn knieën voor die man!

‘Edelachtbare, vergeeft u haar alstublieft. Ik neem de volle verantwoordelijkheid voor haar gedrag op me.’

De Zeis duwde zich overeind. ‘Dat is niet nodig. Het is wel verfrissend om eens geprovoceerd te worden. U hebt geen idee hoe eentonig het is – het gevele, de kruiperigheid, de eindeloze stoet van hielenlikkers. Een klap in het gezicht is louterend. Het herinnert me eraan dat ik mens ben.’

Hij liep naar het aanrecht en pakte het grootste, scherpste mes dat hij kon vinden. Hij zwiepte het heen en weer, sneed ermee door de lucht.

Haar broertje begon nog harder te huilen, en haar vader trok hem krampachtig tegen zich aan. De Zeis zette een paar stappen naar haar moeder toe. Citra wilde er net tussen springen om het mes te blokkeren, toen hij zijn andere hand naar voren bracht.

‘Kus mijn ring.’

Iedereen gaapte hem verbaasd aan.

Citra's moeder schudde vol ongeloof haar hoofd. 'U... u wilt me onschendbaarheid verlenen?'

'Voor uw vriendelijke ontvangst en voor de maaltijd. Kus mijn ring en een jaar lang mag geen enkele Zeis u aanraken.'

Ze aarzelde. 'Laat mijn kinderen het maar doen.'

De Zeis hield nog steeds zijn hand voor haar neus. De diamant op de ring had een donkere kern en was net zo groot als zijn knokkel. Iedere Zeis droeg zo'n exemplaar.

'Ik bied het u aan, niet uw kinderen.'

'Maar –'

'Jenny, doe het nou maar!' drong haar vader aan.

Uiteindelijk zwichtte ze. Terwijl ze haar lippen op de ring drukte, werd haar DNA geanalyseerd en naar de database van de Orde der Zeisen verzonden. Nog een paar tellen, dan was wereldwijd bekend dat Jenny Terranova de komende twaalf maanden niet mocht worden gedorst.

De Zeis wachtte tot de ring rood oplichtte, het teken dat degene voor hem nu beschermd was. Toen verscheen er een grijns.

'Ik was eigenlijk op zoek naar uw buurvrouw, Bridget Chadwell,' vertelde hij. 'Maar ze was nog niet thuis. En ik had honger.'

Hij legde zachtjes zijn hand op Bens hoofd, alsof hij hem zegende. Het leek de jongen te kalmeren. Zonder het mes terug te leggen liep de Zeis naar de voordeur; blijkbaar zou hij Bridget daarmee dorsen. Voordat hij naar buiten stapte, draaide hij zich nog even om.

'Jij laat je niet verblinden door de façades van onze wereld, Citra

Terranova. Je zou een goede Zeis kunnen worden.'

Citra kromp ineen. 'Dat zou ik nooit willen.'

'Dat,' zei hij, 'is de eerste vereiste.'

En daarmee was hij verdwenen.

Na afloop werd er met geen woord meer over gerept. Over dorsingen werd nooit gesproken – alsof je de dood over je af zou roepen door erover te praten. Uit het appartement naast hen klonk geen enkel geluid. Geen gegil, geen smekend gejammer – of misschien stond de tv te hard om het te horen. Dat was het eerste wat Citra's vader had gedaan toen de Zeis was vertrokken – de tv aanzetten, met het volume op zijn hoogst om de dorsing aan de andere kant van de muur te overstemmen. Overbodig, want hoe de Zeis zijn taak ook uitvoerde, hij deed het geruisloos. Citra spitste haar oren om iets op te vangen – wat dan ook. Zowel zij als Ben ontdekten een morbide nieuwsgierigheid bij zichzelf waarvoor ze zich heimelijk schaamden.

Een uur later belde Edelachtbare Faraday weer aan. Het was Citra die opendeed. Op zijn ivoorkleurige gewaad zat geen enkel spatje bloed. Misschien had hij een reserve bij zich gehad. Misschien had hij het na de dorsing gewassen in de machine van de buurvrouw. Hij gaf het mes terug; ook dat was schoon.

'Dat hoeven we niet,' zei ze tegen hem, er vrij zeker van dat ze ook namens haar ouders sprak. 'We gebruiken het toch nooit meer.'

'Jullie moeten het juist wel gebruiken,' drong hij aan, 'om je eraan te herinneren.'

'Waarom te herinneren?'

‘Dat een Zeis slechts het instrument van de dood is. Het is *jullie* hand die ons stuurt. Jij, je ouders, iedereen op deze wereld bedient zich van ons als wapen.’ Hij drukte het mes voorzichtig in haar handen. ‘We zijn allemaal medeplichtig. We zijn samen verantwoordelijk.’

Misschien had hij gelijk, dacht Citra, maar toen hij weg was, gooide ze het mes toch in de vuilnisbak.